

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Regiemanagers

Onderwerp:

Auditplan 2023

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 31-01-2023
Notanummer	: 2023-36
Datum	: 31-01-2023
Programma	: 12 - Algemene dekkingsmiddelen
Portefeuillehouder	: Wethouder Elferink,
Bijlage(n)	: Auditplan 2023 20230118.pdf,Mogelijke 213a onderzoeken.pdf

Parafering

23-01-2023: Gemeentesecretaris/algemeen directeur25-01-2023: Wethouder

Agendering

* 26-01-2023: adjunct-secretaris en teammanager Concernstaf

* 25-01-2023: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

1-02-2023

B & W d.d.: 31-01-2023

Besluit

1. In te stemmen met 'Dienstverlening hulpmiddelen Wmo' als onderwerp voor het uit te voeren 213a onderzoek 2023
2. Het auditplan 2023 vast te stellen en in uitvoering te nemen
3. De raadsmededeling vast te stellen
4. Het auditplan 2023 en de raadsmededeling aan te bieden aan de auditcommissie
5. Het auditplan 2023 en de raadsmededeling na behandeling in de auditcommissie aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken.

Inleiding

Jaarlijks wordt een auditplan opgesteld. Dit plan wordt door de directie en het college vastgesteld en ter kennisname aangeboden aan de auditcommissie. In dit plan worden processen en producten benoemd die aan een nader onderzoek of controle worden onderworpen. Het is van belang dat de raad kan zien en controleren dat de doelstellingen zijn gerealiseerd. Daarnaast wil de raad weten en bevestigd zien dat de organisatie 'in control' is. Dit ook in het licht van de externe verantwoording.

Het auditplan dekt onder andere de rechtmatigheids- en de getrouwheidsaspecten af van de processen en heeft als doel om onvolkomenheden in de uitvoering tijdig op te sporen en te corrigeren. De informatie uit interne controles plus de inbedding van interne controlemaatregelen in de organisatie helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering in alle opzichten te verbeteren.

Daarnaast wordt aangegeven welke (specifieke) onderzoeken en verbijzonderde controles (VIC's) worden uitgevoerd.

Het auditplan kent 3 categorieën onderzoeken, audits en controles:

- * Onderzoeken, inclusief 213a onderzoek
- * Fiscale audit
- * Verbijzonderde controles

213a onderzoek 2023 - Dienstverlening hulpmiddelen Wmo

De Wmo is per 1 januari 2007 ingevoerd en heeft als doel om iedereen in Nederland mee te laten doen aan de samenleving. De wet richt zich voor een belangrijk deel op mensen die dat niet kunnen vanwege een beperking (fysiek of psychisch). Zij dienen daarbij geholpen, of anders gezegd, maatschappelijk ondersteund te worden om hun zelfredzaamheid te versterken en hun participatie te bevorderen. De gemeenten hebben hierin een cruciale rol en dienen mensen met beperkingen te compenseren in hun beperkingen (compensatieplicht) opdat zij zelfredzaam zijn en kunnen participeren. Die compensatie kan plaats vinden door onder andere het treffen van individuele voorzieningen zoals hulpmiddelen en op basis hiervan wordt een onderzoek gedaan worden naar het verstrekkingen- en innamebeleid van Wmo-hulpmiddelen binnen de gemeente.

Dynamiseren van de audits

Het auditplan 2023 gaat, net als het Auditplan 2021 en 2022, uit van het dynamiseren van de audits door niet op voorhand uitputtend te zijn en het plan, indien nodig, halverwege het jaar te actualiseren. Hierdoor kunnen wij meer flexibel met de beperkte auditcapaciteit omgaan en werken wij toe naar een 'rollende' planning, die niet meer aan jaargrenzen is gekoppeld maar telkens met een bepaalde periode schuift.

VIC-werkpakket

Het VIC werkpakket wordt in 2023 uitgevoerd door Baker Tilly Business Advisory, onderdeel van Baker Tilly accountants. Deze werkwijze is in 2022 reeds passend gemaakt voor het werken met de rechtmatigheidsverklaring die voor het eerst door het college over het verslagjaar 2023 wordt afgegeven. Dit zonder het karakter van de uitbesteding aan te tasten.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het beoogde resultaat van de controles en onderzoeken is het realiseren van inzicht op de risico's, de interne beheersing, de doelmatigheid, de doeltreffendheid, de rechtmatigheid en de getrouwheid. Het nemen van maatregelen naar aanleiding van bevindingen leidt tot een verbeterde, effectievere en efficiëntere bedrijfsvoering. Daarnaast geven deze resultaten input voor de controlerend accountant.

Kader

- * Artikel 212 en 213a Gemeentewet
- * Financiële verordening
- * Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid
- * Controle verordening
- * Intern auditcharter

Betrokken partijen en participatie

Zie argumenten voor. Tevens dient vermeld te worden dat het bepalen van de uit te voeren standaard controles in overleg met de huisaccountant tot stand komt.

Argumenten voor en tegen

Een belangrijk argument voor het uitvoeren van doelmatig- en doeltreffendheidsonderzoeken is het feit dat het een wettelijke verplichting betreft. Daarnaast geldt dat de controles en onderzoeken leiden tot belangrijke inzichten (onder andere op het gebied van interne beheersing) en leermomenten voor de gemeentelijke organisatie. Bovendien is het uitvoeren van fiscale audits een belangrijk onderdeel in relatie tot het convenant Horizontaal Toezicht.

Een argument tegen het uitvoeren van controles en onderzoeken is de capaciteitsinzet en daarmee de middelen die hiermee gemoeid zijn.

Financiële consequenties en dekking

Het uitvoeren van het auditplan 2023 alsmede de regie ten aanzien van deze uitvoering, betekent organisatorisch dat de daarvoor aangewezen functionarissen voldoende tijd moeten kunnen inplannen om deze werkzaamheden op een goed kwalitatief niveau uit te kunnen voeren. Dus de uitvoerbaarheid van dit auditplan moet zijn gewaarborgd.

Openbaarmaking en communicatie

Aanpak en uitvoering

Het auditplan 2023 en de raadsmededeling worden ter bespreking aangeboden aan de auditcommissie.

Het auditplan 2023 en de raadsmededeling worden na behandeling in de auditcommissie (8 februari 2023) aan de raad aangeboden.

Het management wordt in kennis gesteld van de uit te voeren controles en onderzoeken. De wijze van uitvoering wordt uitgevoerd volgens het intern auditcharter. Periodiek worden voortgangsrapportages aangeboden aan directie en accountant. Voor het college wordt de voortgang periodiek in een samenvattende rapportage vevat, die tevens ter kennisname door het college aan de raad wordt verstrekt.

Na de opdrachtformulering wordt het 213a-onderzoek in het tweede kwartaal 2023 in uitvoering genomen.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Auditplan 2023	Portefuillehouder	Wethouder Elferink,
Nummer	2023-36	Datum	31-01-2023
Team	DEV-RM		

Inleiding

Jaarlijks wordt een auditplan opgesteld. Dit plan wordt door de directie en het college vastgesteld en ter kennisname aangeboden aan de auditcommissie. In dit plan worden processen en producten benoemd die aan een nader onderzoek of controle worden onderworpen.

Kader

- * Artikel 212 en 213a Gemeentewet
- * Financiële verordening
- * Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid
- * Controle verordening
- * Intern auditcharter

Kern van de boodschap

Het auditplan dekt onder andere de rechtmatigheids- en de getrouwheidsaspecten af van de processen en heeft als doel om onvolkomenheden in de uitvoering tijdig op te sporen en te corrigeren. De informatie uit interne controles plus de inbedding van interne controlemaatregelen in de organisatie helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering in alle opzichten te verbeteren.

In het auditplan wordt aangegeven welke (specifieke) onderzoeken inclusief 213a onderzoek, fiscale audit en verbijzonderde controles (VIC's) worden uitgevoerd. Het onderwerp voor het 213a onderzoek richt zich op de dienstverlening hulpmiddelen Wmo. Na concretisering van de onderzoeksopdracht en het opstellen van een plan van aanpak verwachten wij in het tweede kwartaal 2023 te kunnen starten met de daadwerkelijke uitvoering van het onderzoek. Door middel van de voortgangsrapportage audit en onderzoek wordt u periodiek op de hoogte gesteld van de voortgang en uitkomsten.

Nadere toelichting

Auditplan 2023

M. Hobbij
Concerncontroller
18 januari 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Algemeen	3
1.2	Kaders	3
1.3	Rechtmatigheidsverklaring.....	4
1.4	Accountantscontrole en uitvoering VIC's	4
2	Onderzoeken	5
2.1	213a onderzoek – Dienstverlening hulpmiddelen Wmo	5
2.2	Follow-up Kwetsbare functies	5
2.3	Follow-up Frauderisico-analyse	6
2.4	Follow-up Kinderopvang en -regelingen	6
2.5	Follow-up Initiatiefase grote projecten	6
2.6	Follow-up IT-audit	7
3	Fiscale audits	8
3.1	Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht.....	8
3.2	Doorontwikkeling Tax Control Framework (TCF) in 2023.....	8
3.3	Omzetbelasting (Btw) en Btw-compensatiefonds (Bcf)	9
3.4	Loonheffingen	10
3.5	Energiebelasting	11
4	Standaard verbijzonderde controles	12
	Bijlage 1 - Planning 2023	13
	Bijlage 2 - Overzicht jaarlijkse audits buiten Auditplan	16

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Het auditplan dekt de rechtmatigheids- en de getrouwheidsaspecten af van de processen en heeft als doel om onvolkomenheden in de uitvoering tijdig op te sporen en te corrigeren. In dit plan worden processen en producten benoemd die aan een nader onderzoek of controle worden onderworpen. De informatie uit interne controles plus de inbedding van interne controlemaatregelen in de organisatie helpen om de kwaliteit van de bedrijfsvoering in alle opzichten te verbeteren. Daarnaast wordt aangegeven welke (specifieke) onderzoeken en standaard verbijzonderde interne controles (VIC's) worden uitgevoerd.

Het auditplan wordt elk jaar geactualiseerd onder ander op basis van (financiële) relevantie vanuit proces- en risicoanalyse, op basis van invoering nieuwe wet- en regelgeving en op basis van verbeteracties uit voorgaande controles. Daarnaast is er sprake van steeds meer auditverplichtingen op verschillende terreinen binnen de gemeente, zoals bijvoorbeeld op het gebied van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en binnen het sociaal domein (prestatieverklaringen).

De resultaten uit interne / externe controles en onderzoeken geven informatie over in hoeverre de Deventer organisatie haar bedrijfsvoering beheerst, ofwel 'in control' is. Daarnaast geven deze resultaten aanvullende input voor de controlerend accountant. Het auditplan wordt door de directie en het college vastgesteld en ter kennisname aangeboden aan de auditcommissie.

Na afronding van een audit of onderzoek wordt met de opdrachtgever de uitkomsten en eventuele aanbevelingen besproken waarna een rapportage wordt opgesteld die aan de opdrachtgever wordt verstrekt. Driemaal per kalenderjaar (juni, oktober en februari) wordt er aan de directie en de accountant over de voortgang van de uitgevoerde, onderhanden en nog uit te voeren onderzoeken en audits gerapporteerd. Van de uitgevoerde onderzoeken en audits worden de belangrijkste bevindingen, aanbevelingen en verbeteracties in deze voortgangsrapportages vermeld. Een samenvatting van de rapportages wordt aan het college en de auditcommissie verstrekt.

Centraal in het Auditplan 2023 staat het onderzoeken van de opzet, bestaan en werking van aanbevelingen van onderzoeken die zijn uitgevoerd in de periode 2017-2022. Hiermee beogen wij het ook daadwerkelijk borgen van geconstateerde tekortkomingen en het vaststellen van de effectiviteit van de getroffen maatregelen.

Het Auditplan 2023 heeft een dynamisch karakter. Er zal ingespeeld moeten worden op de risico's en ontwikkelingen binnen de organisatie en op wet- en regelgeving. Op basis van actieve horizontale en verticale signalering en adviezen kunnen er gedurende het jaar nieuwe opgaven voor het uitvoeren van onderzoeken / audits volgen. Indien nodig wordt het auditplan medio 2023 geactualiseerd.

1.2 Kaders

Het auditplan heeft als bron het 'Uitvoeringsplan rechtmatigheid / In Control Statement 2019-2022 gemeente Deventer' en het 'Fiscaal meerjaren auditplan 2022-2023'. Het fiscaal auditplan is een belangrijke pijler onder het convenant Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht (DHT) met de Belastingdienst naast de borging van fiscaal advies & control(e) aan de voorkant door een fiscaal expert. Bij dit convenant vertrouwt de Belastingdienst op de (interne) fiscale beheersingsystemen van de gemeente (het Tax Control Framework).

Het wettelijk kader wordt gevormd door:

- Wet dualisering gemeentebestuur
- Financiële verordening conform artikel 212 Gemeentewet
- Controleverordening conform artikel 213 Gemeentewet

- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid conform artikel 213a Gemeentewet
- Het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO)
- Het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV)
- Relevante wet- en regelgeving in het kader van Single Information Single Audit (SISA)
- Kadernota rechtmatigheid
- Het verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Het kader wordt tevens gevormd door het Organisatiebesluit en de interne kaders die zijn afgeleid van hogere wet- en regelgeving. Ook deze kaders dienen te worden ten behoeve van de beheersing van de bedrijfsvoering. Voorbeelden hiervan zijn de inkoop- en aanbestedingsbeleidsregels en het normenkader rechtmatigheid.

1.3 Rechtmatigheidsverklaring

Het verslagjaar 2023 is invoeringsjaar van de 'Rechtmatigheidsverklaring'; de wetwijziging is in september 2022 vastgesteld door de Eerste Kamer. Hierdoor gaat het college met ingang van boekjaar 2023 zelf een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening opnemen. Hiermee legt de gemeente zelfstandig verantwoording af over de naleving van geldende wet- en regelgeving bij de totstandkoming van de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening. De externe accountant geeft daarmee nog enkel een controleverklaring af met een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het college. De accountant moet aangeven of de rechtmatigheidsverklaring van het college getrouw is. In die zin blijft de accountant over de schouder van het college meekijken. Een expliciete rechtmatigheidsverantwoording onderstreept de politieke 'aanspreekbaarheid' van het college. De voorbereidingen hiervoor zijn inmiddels in DOWR-verband getroffen.

1.4 Accountantscontrole en uitvoering VIC's

De accountant moet gebruik kunnen maken en zoveel moeten kunnen steunen op een goede opzet van onze administratieve organisatie / interne beheersing en uitgevoerde lijncontroles, standaard controles, audits en onderzoeken. Een adequate interne beheersing moet waarborgen dat processen doelmatig, doeltreffend, getrouw en rechtmatig verlopen.

De gemeente kent een aantal primaire processen met een forse materiele omvang waarbij het van belang is dat deze periodiek worden getoetst 'buiten het proces'. Dit zijn de zogenoemde verbijzonderde interne controles. Deze standaard verbijzonderde controles worden met in 2023 – evenals in 2022 door de accountant, Baker Tilly, uitgevoerd (Baker Tilly Business Advisory). Uiteraard bepaalt de gemeente (in afstemming met de accountant) zelf welke controles worden uitgevoerd, de reikwijdte, diepgang en informatiebehoefte hiervan en voert hier regie op. Met Baker Tilly Business Advisory zetten wij de ingezette lijn van dynamiseren door, stimuleren wij de inzet data-analyses en het gebruik maken van key controls¹. De resultaten van de VIC's inzake de primaire financiële processen worden vertaald in een afzonderlijke rapportage door Bakertilly Business Advisory die input vormt voor de af te geven rechtmatigheidsverantwoording. Het streven is dat in de nabije toekomst de resultaten van de VIC's door de accountant in een COS3000D verklaring wordt gepresenteerd, hetgeen gezien kan worden als een extra kwaliteitszegel op de resultaten en staande proces.

¹ Een key control is een specifiek toegesneden interne beheersmaatregel, gekoppeld aan een belangrijk risico, waarmee een afwijking van materieel belang kan worden voorkomen of ontdekt en tijdig kan worden gecorrigeerd.

2 Onderzoeken

De directie stelt aan het college voor de onderstaande onderzoeken uit te voeren in 2023.

2.1 213a onderzoek – Dienstverlening hulpmiddelen Wmo

Het college van burgemeester en wethouders onderzoekt jaarlijks de doelmatigheid en/of de doeltreffendheid van organisatieonderdelen van de gemeente en de uitvoering van taken en/of dienstverlening door de gemeente. Het college voert hiervoor minimaal één onderzoek per jaar uit. Daarnaast heeft het college de mogelijkheid om op basis van eigen initiatief onderzoeken uit te voeren indien daar aanleiding toe is. Het college informeert de gemeenteraad over de uit te voeren onderzoeken.

Bij de keus van uit te voeren onderzoeksobjecten worden in het algemeen onderstaande criteria gehanteerd:

- Groot (financieel) risico (focus aanbrengen)
- Vermoedens om grote doelmatigheidswinst te halen
- Onbalans tussen (hoge) ambities in relatie tot (beperkte) middelen en verwachte resultaten
- Onontgonnen gebieden (nieuwe inzichten)
- Trends en ontwikkelingen (nieuwe c.q. gewijzigde wet- en regelgeving)
- Doen we de goede dingen (doeltreffendheid)
- Bereiken van leereffecten (casuïstiek)

Het college heeft bepaald dat het onderwerp voor het 213a onderzoek in 2023 Dienstverlening hulpmiddelen Wmo zal zijn.

De Wmo is per 1 januari 2007 ingevoerd en heeft als doel om iedereen in Nederland mee te laten doen aan de samenleving. De wet richt zich voor een belangrijk deel op mensen die dat niet kunnen vanwege een beperking (fysiek of psychisch). Zij dienen daarbij geholpen, of anders gezegd, maatschappelijk ondersteund te worden om hun zelfredzaamheid te versterken en hun participatie te bevorderen. De gemeenten hebben hierin een cruciale rol en dienen mensen met beperkingen te compenseren in hun beperkingen (compensatieplicht) opdat zij zelfredzaam zijn en kunnen participeren. Die compensatie kan plaats vinden door onder andere het treffen van individuele voorzieningen zoals hulpmiddelen en op basis hiervan wordt een onderzoek gedaan worden naar het verstrekken- en innamebeleid van Wmo-hulpmiddelen binnen de gemeente.

Het algemene doel van het onderzoek is om inzichtelijk te maken hoe de dienstverlening beleidsmatig is opgezet, op welke wijze dit beleid wordt vertaald naar de uitvoering en de wijze waarop de risico's in kaart worden gebracht.

Op voordracht van algemeen directeur/secretaris Marcel Kossen en met instemming van ambtelijk opdrachtgever Wim de Jong en bestuurlijk opdrachtgever wethouder Liesbeth Grijsen wordt het onderzoek gefaseerd uitgevoerd.

2.2 Follow-up Kwetsbare functies

In iedere organisatie doen zich integriteitsrisico's voor die soms leiden tot integriteitsinbreuken. Deze zijn gedeeltelijk te voorkomen door de weerbaarheid van de organisatie te verhogen.

Om de aandacht voor integriteit en de weerbaarheid van de openbare sector te bevorderen is hierover in de Ambtenarenwet (2006) wetgeving vastgelegd vanuit het perspectief van goed ambtenaarschap en goed werkgeverschap. Daartoe hoort het zo goed mogelijk in kaart brengen van kwetsbare processen en het mogelijk wegnemen met beheersmaatregelen van integriteitsrisico's en verleidingen om de medewerker te beschermen tegen misstappen.

Conform de 'Basisnormen integriteit van openbaar bestuur en politie', dient iedere overheidsorganisatie beschikken over een actuele inventarisatie (lijst) van kwetsbare functies.

In 2021 is het traject 'kwetsbare functies' afgerond. Dit vindt zijn oorsprong in een in 2019 uitgevoerd onderzoek naar de kwetsbare functies gezien vanuit de perspectieven integriteit en continuïteit. Op basis hiervan is een uitvoeringsplan opgesteld dat voorziet in het mitigeren van de kwetsbaarheid. Bij de uitvoering van het plan heeft een begeleidingsgroep het teammanagement ondersteund en geadviseerd. In de eindrapportage van december 2021 zijn de kwetsbaarheden in een heatmap zichtbaar en zijn mitigerende maatregelen door het teammanagement benoemd en dit in hun verbeter- of ontwikkelplannen voor 2023 geborgd. In 2023 onderzoeken wij de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen.

2.3 Follow-up Frauderisico-analyse

Van een overheidsorganisatie wordt verwacht dat zij volkomen integer en onkreukbaar is en dat men 'in control' is, ofwel de interne risicobeheer- en control maatregelen moeten adequaat en effectief zijn ingebed. Hiervoor is het noodzakelijk een goed en gedetailleerd zicht te hebben op alle risico's die samenhangen met onze activiteiten en processen. Bijzondere aandacht verdienen de risico's uit hoofde van fraude, misbruik & oneigenlijk gebruik, corruptie en niet-integer gedrag.

Vanuit die noodzaak wordt periodiek een frauderisico-analyse uitgevoerd waarbij opzet, bestaan en de werking van de administratieve organisatie / de interne beheersing wordt onderzocht en getoetst (zowel de hard- als softcontrols) Hiervoor wordt een frauderisico-inventarisatielijst gehanteerd, gericht op het frauderisico en het risico op misbruik & oneigenlijk gebruik en corruptie binnen onze processen.

In de 2020 heeft een uitgebreide frauderisico-analyse plaatsgevonden. Dit was geïntegreerd in het traject 'kwetsbare functies' aangezien beide onderwerpen zeer nauw verbonden zijn.

Ook dit onderdeel is eind 2021 afgerond en beschikt de gemeente nu over een complete en actuele analyse, inclusief het onderdeel misbruik & oneigenlijk gebruik en corruptie.

In de eindrapportage van december 2021 zijn de kwetsbaarheden in een heatmap zichtbaar en zijn mitigerende maatregelen door het teammanagement benoemd en dit in hun verbeter- of ontwikkelplannen voor 2023 geborgd. In 2023 onderzoeken wij de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen.

Ook de accountant vindt het monitoren van de ontwikkeling van de geïdentificeerde frauderisico's en het jaarlijks uitvoeren van een frauderisico-analyse randvoorwaardelijk. Daarnaast geldt dat de accountants vanaf controlejaar 2022 verplicht zijn in hun controleverklaring te rapporteren over hun werkzaamheden op het gebied van fraude en continuïteit.

2.4 Follow-up Kinderopvang en -regelingen

In 2021 is het 213A onderzoek uitgevoerd naar de kinderopvang en -regelingen. Het doel was om inzichtelijk te krijgen op welke wijze uitvoering wordt gegeven aan de 'Herziene verordening gemeentelijke kindregelingen Deventer 2019/2020'; de 'Beleidsregels toezicht en handhaving Wet Kinderopvang 2020' en 'Het beleidsplan VVE 2017-2021' en hoe deze eventueel verbeterd kan worden dan wel anders zou kunnen ter bevordering van de doelmatigheid en doeltreffendheid. De constatering uit het onderzoek hebben geleid tot een aantal aanbevelingen. In 2023 onderzoeken wij de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen.

2.5 Follow-up Initiatiefase grote projecten

In 2017 is het 213a onderzoek uitgevoerd naar de initiatiefase van grote projecten. Het doel van het onderzoek was om inzichtelijk te krijgen welke elementen meegenomen worden in de initiatieffase (0 fase) van grote projecten en welke elementen eventueel toegevoegd / verbeterd kunnen worden dan wel anders zouden kunnen ter bevordering van de doelmatigheid en doeltreffendheid. De constatering in het onderzoek hebben betrekking op welke elementen in de initiatiefase zijn meegenomen en aspecten die zeer effectief zijn en dus altijd in de initiatieffase een rol spelen en ingezet moeten worden. In 2023 onderzoeken wij de opzet, bestaan en werking van de getroffen maatregelen.

Deze follow-up sluit ook aan bij het in 2021 uitgevoerde onderzoek naar de opzet en werking van de leidraad Grote Projecten.

2.6 Follow-up IT-audit

In december 2022 heeft Baker tilly de Management letter uitgebracht naar aanleiding van de interim controle 2022. Het boekjaar 2022 is het eerste jaar van Baker tilly als accountant. Daarnaast wordt door de accountant gerapporteerd over de algemene IT-beheersmaatregelen (General IT Controls) voor de deelgebieden informatiebeveiliging en wijzigingsbeheer voor de financiële administratie (SAP), de uitkeringsadministratie (GWS4ALL) en team Budget Advies Dienst (Allegro). Daarnaast is in 2022 de opvolger in applicatie bij het Sociaal Domein (MO platform) toegevoegd aan de IT audit. Als onderdeel van de IT-audit zal ook in beeld zijn gebracht hoe de gemeente Deventer cyberrisico's beheerst op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Daar IT een belangrijk aandachtsveld is, en een goede inregeling van de control van belang is voor de doorontwikkeling van de control (en de accountantscontrole) en de betrouwbaarheid van onze systemen en processen. De uitkomsten van de IT audit 2022 zijn in hoofdlijnen verwerkt in de Management Letter. Daarnaast krijgen wij vanuit Baker tilly een overzicht met de concrete aanbevelingen voor de doorontwikkelingen bij IT-beheersmaatregelen. Zodat hier passende maatregelen vanuit de organisatie op gezet kunnen worden.

3 Fiscale audits

Het Fiscaal Meerjaren Auditplan (FMA) maakt onderdeel uit van het gemeente brede auditplan. Dit auditplan geeft een overzicht van de uit te voeren audits op het gebied van de volgende rijksbelastingen:

- Wet op de omzetbelasting 1968
- Wet op het Btw-compensatiefonds
- Wet op de vennootschapsbelasting 1969
- Wet op de loonbelasting 1964
- Wet belastingen op milieugrondslag

Het fiscaal auditplan is een dynamisch document en wordt jaarlijks geactualiseerd. Enerzijds is dit nodig omdat de wetgeving voortdurend in beweging is. Anderzijds omdat de soort, de aard en de frequentie van de audits kunnen wijzigen door bijvoorbeeld wettelijke, maatschappelijke of organisatorische ontwikkelingen.

3.1 Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht

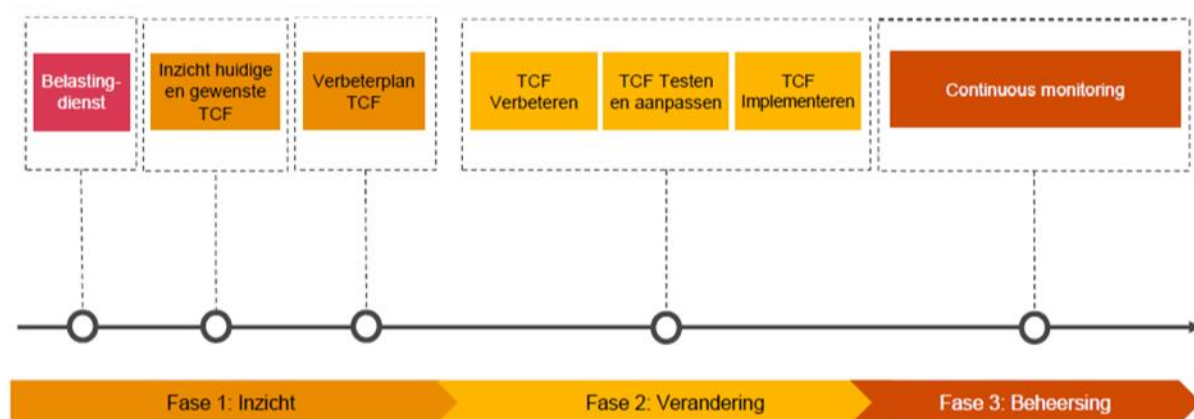
De audits worden uitgevoerd in het kader van het convenant Horizontaal Toezicht (HT) dat met de Belastingdienst in 2022 is afgesloten. In een HT relatie wordt open, transparant en op basis van begrip en vertrouwen met de Belastingdienst gecommuniceerd. Daarnaast gaat de Belastingdienst uit van een aantoonbaar werkend systeem van interne beheersing, interne monitoring en externe controle waardoor aanvaardbare aangiften worden ingediend en belastingsschulden tijdig worden betaald. De Belastingdienst stemt de vorm en intensiteit van zijn toezicht af op de kwaliteit van de interne beheersing en de testing & monitoring.

3.2 Doorontwikkeling Tax Control Framework (TCF) in 2023

Op basis van het convenant horizontaal toezicht is afgesproken dat de gemeente Deventer een aantoonbaar werkend systeem hanteert voor fiscale beheersing en self-assessment door middel van continuous monitoring en testing. Dit systeem komt voort uit onderstaande aanpak die door de gemeente Deventer is opgepakt.

In 2023 ligt de focus op fase 2 Verandering en fase 3 Beheersing. De gemeente Deventer maakt daarvoor gebruik van het Risk Control Matrix model (RCM). Dit model vormt een aanvulling op het bestaande Tax Control Framework (TCF). In dit model zijn de fiscale risico's geïnventariseerd, is aangegeven welke risicobeheersmaatregelen er noodzakelijk zijn om fiscaal in control te komen en wordt aangegeven op welke wijze fiscaal control wordt gemonitord en geborgd. De fiscale audits die in dit auditplan zijn opgenomen komen voort uit het RCM als onderdeel van het overall Tax Control Framework.

Stappen die in deze gezamenlijke aanpak in het kader van TCF moeten worden gemaakt zijn:

In 2023 ligt de focus op fase 2 Verandering en fase 3 Beheersing. De gemeente Deventer maakt daarvoor gebruik van het Risk Control Matrix model (RCM). Dit model vormt een aanvulling op het bestaande Tax Control Framework (TCF). In dit model zijn de fiscale risico's geïnventariseerd, is aangegeven welke risicobeheersmaatregelen er noodzakelijk zijn om fiscaal in control te komen en wordt aangegeven op welke wijze fiscaal control wordt gemonitord en geborgd. De fiscale audits die in dit auditplan zijn opgenomen komen voort uit het RCM als onderdeel van het overall Tax Control Framework.

3.3 Omzetbelasting (Btw) en Btw-compensatiefonds (Bcf)

Iedere activiteit binnen de gemeente Deventer wordt voor identificatie in de financiële administratie voorzien van een uniek nummer. Dit is het zogenaamde WBS-element. Om de omzetbelasting in de financiële administratie juist te verantwoorden wordt ieder WBS-element voorzien van een btw-label. Wanneer op een WBS-element kosten en omzetbelasting worden geboekt, wordt de omzetbelasting (btw) op een vooraf bepaalde wijze verantwoord. Bij het stelsel van WBS-elementen met daaraan gekoppelde btw-labels kunnen systematische fouten en niet-systematische fouten optreden.

Btw audit op systematische fouten

Een systematische fout heeft een systematische oorzaak en is niet te wijten aan toevallige effecten.

Systematische fouten zijn vaak te corrigeren wat bij een toevallige fout niet mogelijk is. Voorbeelden zijn een verkeerde ijking of het consequent verkeerd hanteren van een instrument.

De basis vormt de audit op systematische fouten. Zoals hierboven omschreven is de btw-labeling van WBS-elementen essentieel voor een juiste verantwoording van de btw in de financiële administratie. Bij de btw-labeling kunnen systematische fouten worden gemaakt. De btw-labeling is daarom een belangrijk toetscriterium binnen het TCF.

Btw audit op niet-systematische fouten

Een niet systematische fout is een toevallige fout die wordt veroorzaakt door toevallige en oncontroleerbare factoren. Deze kunnen niet altijd worden vastgesteld.

De niet-systematische fouten kunnen zoveel mogelijk worden opgespoord en beperkt door een goed functionerend Tax Control Framework (TCF). Het inventariseren van de fiscale risico's, het self-assessment en monitoring en testing met behulp van het RCM zijn instrumenten die het maken van niet-systematische fouten beperken.

Thema btw en parkeren

De gemeente Deventer biedt de burger verschillende mogelijkheden om te parkeren. Op basis van de Wet op de omzetbelasting gelden voor het parkeren twee fiscale regimes.

- Het zogenaamde **straatparkeren** – de gemeente in de hoedanigheid als publiekrechtelijk lichaam
De gemeente Deventer geeft gelegenheid tot parkeren in de openbare ruimte zonder dat daarbij een fysieke barrière (bijvoorbeeld slagboom) dient ter verzekering van de betaling van het parkeergeld.
- Het zogenaamde **slagboomparkeren** – de gemeente in de hoedanigheid als ondernemer
De gemeente Deventer geeft gelegenheid tot parkeren waarbij een fysieke barrière dient ter verzekering van de betaling van het parkeergeld. Het gaat hierbij om parkeerterreinen en parkeergarages die zijn voorzien van slagbomen of elektronisch sluitende deuren.

De gemeente Deventer heeft verschillende parkeergarages in eigen beheer en kent middels zones verschillende gebieden waar in de openbare ruimte tegen betaling kan worden geparkeerd. Daarnaast worden parkeervergunningen verstrekt en kan door de burger op verscheiden manieren worden betaald voor het parkeren. Denk aan betalen aan de automaat, belparkeren, kentekensparkeren, etc.

In 2023 gaan we de relevante werkprocessen rondom parkeren inventariseren en beoordelen. Daarbij wordt getoetst of zowel de inkoop-btw als de verkoop-btw juist wordt verantwoord. Daarnaast wordt in deze audit eveneens beoordeeld, hoe wordt omgegaan met de omzetbelasting bij afkoop van parkeervoorzieningen door derden (bijvoorbeeld de projectontwikkelaar) wanneer nieuwbouw of verbouw wordt gerealiseerd. Indien van toepassing brengen we de fiscale risico's in kaart brengen en geven we advies voor het nemen van beheersmaatregelen en monitoring.

Thema Btw en vastgoed

In 2018 zijn voor het laatst de huurcontracten van alle gemeentelijke panden beoordeeld. De wijze waarop de gemeente Deventer een pand verhuurd kan gevolgen hebben voor het wel of niet kunnen terugvragen van inkoop-btw. Echter een keuze voor een bepaalde gewenste vorm van verhuur is niet vrij. Hieraan zijn fiscale voorwaarden verbonden.

In 2023 gaan we de lopende huurcontracten inventariseren en beoordelen. Daarbij wordt getoetst of het gebruik van het pand overeenkomt met de intentie van de huurovereenkomst. Oftewel is de btw-labeling van de huurovereenkomst juist? Hierbij zal tevens worden onderzocht of de servicekosten voor de btw juist worden verantwoord. Wanneer de btw-labeling en gebruik van de panden zijn geïnventariseerd wordt getoetst of er mogelijkheden zijn voor optimalisatie door bijvoorbeeld te opteren voor belaste verhuur. In deze situatie kan de inkoop-btw van onder andere de onderhoudskosten worden teruggevraagd via de Baangifte. Een tweede onderdeel van deze audit is de beoordeling van de btw-behandeling ten aanzien van de aan- en verkoop van panden. De btw-regels rondom de aan- en verkoop van vastgoed (inclusief beperkte rechten en ruil) zijn zeer complex. Daarnaast komt daar de samenloop met de overdrachtsbelasting bij en dit maakt het nog complexer.

In 2023 gaan we de relevante werkprocessen met betrekking tot aan- en verkoop van panden inventariseren en beschrijven. Daarbij wordt beoordeeld op welke wijze de fiscale functie in de processen kan worden geïntegreerd. Het doel hiervan is om in een vroeg stadium fiscale risico's te identificeren zodat tijdig beheersmaatregelen kunnen worden genomen.

In beide trajecten wordt aandacht besteed aan het actualiseren en borgen van fiscale kennis bij de medewerkers die in de lijn direct betrokken zijn bij het aan- en verkoopproces van panden.

3.4 Loonheffingen

De gemeente Deventer kent verscheidene beheersingsmaatregelen met betrekking tot de loonadministratie. Er vindt jaarlijks een controle plaats op de parameters in het loonadministratiesysteem. Daarnaast vindt er periodiek een controle plaats op de loonstroken waarbij erop wordt toegezien dat de noodzakelijk benodigde (reken)gegevens correct zijn ingevoerd. Ook controleert de gemeente Deventer jaarlijks op basis van steekproeven of er buiten de loonadministratie om betalingen aan personeelsleden hebben plaatsgevonden. Daarnaast worden betalingen aan derden (niet zijnde ondernemers) beoordeeld en indien van toepassing gemeld aan de belastingdienst (renseigneringsplicht/IB47 melding). De renseigneringsplicht is ingesteld ter (juridische) verruiming van de uitvraagbevoegdheid om inzicht te verkrijgen van betalingen aan derden.

Naast deze periodieke controles worden jaarlijks thema's geselecteerd waarnaar een audit wordt uitgevoerd. Hieronder volgt het thema voor 2023.

Thema aangifte loonheffingen (integraal onderzoek)

Met de aangifte loonheffingen wordt maandelijks per medewerker een kleine 100 gegevens doorgegeven aan de Belastingdienst. De aangifte loonheffingen geeft een goed beeld in hoeverre de organisatie in control is als het gaat om de salarisadministratie en de administratieve vereisten. De aangifte loonheffingen is het sluitstuk

van de administratieve verwerking van betalingen aan (ex)medewerkers, het aantal verloonde uren, opgebouwde rechten en de grondslagen voor de af te dragen loonheffingen.

Binnen de gemeente bestaat een veelheid aan groepen medewerkers, zoals ambtenaren, politieke ambtsdragers, wachtgelders, Wsw'ers met voor iedere groep eigen coderingen. In de praktijk kan dit leiden tot extra onverwachte financiële lasten of het missen van besparingsmogelijkheden.

Naast de Belastingdienst maken ook andere organisaties zoals het UWV, CBS, pensioenfondsen gebruik van data die wordt verstrekt met de aangifte loonheffingen. Het is van belang dat de gegevens juist en volledig zijn. In het kader van Horizontaal Toezicht en het afgeven van de rechtmatigheidsverklaring vanaf 2021, is het op orde hebben van data die via de aangifte wordt aangeleverd een belangrijke graadmeter.

In 2023 gaan we een audit integrale audit loonheffingen uitvoeren. In deze audit wordt door middel van data-analyse gesignaleerd of er punten mogelijk niet juist zijn in de aangifte loonheffingen. De resultaten van deze audit worden in een rapport weergegeven.

3.5 Energiebelasting

Door de gemeente Deventer wordt veel energie verbruikt. Denk daarbij aan elektriciteit voor gemeentelijke voorzieningen zoals openbare verlichting, verkeersregelinstallaties, rioolpompen en aan het elektriciteits-, gas- en warmteverbruik in gemeentelijke gebouwen. De energienota's vormen een flinke kostenpost. Een aanzienlijke component daarvan is de energiebelasting die over de levering van elektriciteit en gas wordt betaald. Het risico bestaat dat er meer energiebelasting wordt betaald dan nodig is. Daarnaast wordt er energie opgewekt door middel van zonnepanelen. Bij zelf opgewekte energie binnen een gebouw waar eveneens derde partijen zijn gevestigd, geldt mogelijk een belastingplicht voor de energiebelasting.

Thema belastingpositie en opwekking energie

Belastingpositie

In deze audit wordt de positie met betrekking tot de energiebelasting vastgesteld. Het risico bestaat dat te veel energiebelasting wordt betaald of dat teruggaveverzoeken niet/niet tijdig worden ingediend. Dit kan worden voorkomen door het component energiebelasting op de nota's van de energieleverancier te controleren, nagaan of de gemeente Deventer in aanmerking komt voor een teruggaveverzoek energiebelasting en te onderzoeken of het mogelijk is om het aantal elektriciteits- en/of gasaansluitingen bij meerdere aansluitingen in een pand terug te brengen.

Opwekking energie

De gemeente Deventer wekt mogelijk energie op met zonnepanelen op panden die niet bij haarzelf in gebruik zijn. Het risico bestaat dat er een belastingplicht is, omdat de opgewekte elektriciteit wordt geleverd aan de huurder van de betreffende panden (voor zover niet-woningen). Bij verbruik van zelf opgewekte energie binnen een gebouw waar eveneens derde partijen zijn (zonder eigen energieaansluiting) volgt mogelijk belastingplicht voor de energiebelasting. Door middel van deze audit worden de energieleveranties aan derden geïventariseerd en wordt bekeken of er sprake is van belastingplicht voor de energiebelasting. Tevens wordt in deze audit onderzocht of er sprake is van fiscale effecten met betrekking tot de omzetbelasting (btw/bcf).

In 2023 gaan wij een audit uitvoeren naar de energiebelasting. In deze audit wordt geïventariseerd wat er aan energiebelasting wordt betaald/terugggevraagd en welke panden in het bezit zijn van zonnepanelen. Vervolgens worden de risico's en kansen met betrekking tot de energiebelasting en omzetbelasting in beeld gebracht. Van de uitkomst van dit onderzoek wordt een rapport opgesteld.

4 Standaard verbijzonderde controles

De uitvoering van de rechtmatigheidswerkzaamheden vindt risicogericht plaats. Hiertoe wordt jaarlijks een risicoanalyse uitgevoerd die als basis dient voor de planning voor dat jaar. Aspecten die hierbij beoordeeld worden zijn:

- Omvang (in euro's) van het proces / de regeling;
- Complexiteit van de regelgeving;
- Bevindingen van voorgaand jaar;
- Wijzigingen in wet en regelgeving;
- Mate waarin IT-hulpmiddelen worden benut;
- Risico's in het proces;
- Getroffen interne beheersingsmaatregelen;
- Mutaties in procedures / betrokken medewerkers;
- Normenkader rechtmatigheid;
- Eventuele andere overwegingen (bijv. politieke focus).

De risicoanalyse is het vertrekpunt voor de uit te voeren verbijzonderde controlewerkzaamheden. Hiervoor is in 2021 een gedegen intern controle plan opgesteld in samenwerking met Deloitte Audit Advisory; deze moet met betrekking tot een beperkt aantal processen nog actueel worden gemaakt naar de situatie boekjaar 2023. De standaard verbijzonderde controlewerkzaamheden worden in 2023 – evenals in 2022 - uitgevoerd door de accountant BakerTilly i.c. Baker Tilly Business Advisory. Hierover zijn reeds op hoofdlijnen nadere planning- en uitvoeringsafspraken gemaakt. Tevens zijn hierbij betrokken de aspecten het verder dynamiseren van de controle en de inzet van data-analyses.

De voor de jaarrekeningcontrole qua omvang en/of risico's meest relevante processen zijn:

- Inkopen (kosten / investeringen : inclusief aanbestedingen (spendanalyse)
- Betalingsverkeer
- Salarissen
- Sociaal domein (Wmo, Beschermd Wonen en Jeugd)
- Uitkeringen sociale zaken (Participatiewet, bijzondere bijstand c.a.)
- Subsidieverstrekingen en subsidievaststellingen
- Grondexploitatie: grond vermeerderingen en grond verminderingen
- Memoriaalboekingen
- Belastingen
- Overige opbrengsten: verhuur- , parkeer- en vergunningenopbrengsten (omgevingsvergunning)
- Treasury

Andere elementaire controle items (meer vanuit de scope getrouwheid) bij de jaarrekening, zijn de items financiële verslaggeving', voorzieningen en algemene uitkering.

Naast rechtmatigheidscontroles op bovengenoemde processen worden er ten behoeve van de kwartaalrapportages en de jaarrekeningcontrole ook diverse interne getrouwheidscontroles uitgevoerd.

Bijlage 1 - Planning 2023

Onderzoeken

Onderwerp	1e kw. 2023	2e kw. 2023	3e kw. 2023	4e kw. 2023	1e kw. 2024
213a onderzoek Dienstverlening hulpmiddelen Wmo		X	X		
Kwetsbare functies 2023/2024	X			X	X
Fraude risicoanalyse 2023/2024	X			X	X
Follow-up Kinderopvang			X		
Follow-up Initiatiefase grote projecten				X	
Follow-up IT-audit			X		

Fiscale audits

Onderwerp	1 ^e kw. 2023	2 ^e kw. 2023	3 ^e kw. 2023	4 ^e kw. 2023	1 ^e kw. 2024
Btw en Bcf					
Thema Btw en Parkeren	X				
Thema Btw en Vastgoed			X		
Loonheffingen					
Thema aangifte Loonheffingen		X			
Energiebelasting					
Belastingpositie en opwekking energie				X	

Standaard verbijzonderde controles

Er zullen nadere planningsafspraken gemaakt worden met Baker Tilly Business Advisory inzake de door hen uit te voeren standaard controles 2023 met betrekking tot de primaire processen. De uitvoering van de VIC;s gebeurt in drie blokken:

- VIC 1: periode jan t/m mei (uitvoering periode juni t/m augustus);
- VIC 2: periode juni t/m oktober (uitvoering oktober en december);
- VIC 3: november en december (uitvoering januari en februari 2024)

Onderwerp	1e kw. 2022	2e kw. 2022	3e kw. 2022	4e kw. 2022	1e kw. 2023
Inkopen (kosten/investeringen: inclusief aanbestedingen)				VIC 2	VIC 3
Betalingsverkeer			VIC 1	VIC 2	VIC 3
Subsidieverstrekkings			VIC 1	VIC 2	VIC 3
Subsidievaststellingen 2020			VIC 1	VIC 2	VIC 3
Grondexploitatie			VIC 1	VIC 2	VIC 3
Memoriaalboekingen en financiële verslaggeving			VIC 1	VIC 2	VIC 3
Belastingen			VIC 1	VIC 2	VIC 3
Overige opbrengsten: verhuur-, parkeer- en vergunningsopbrengsten			VIC 1	VIC 2	VIC 3
Sociaal Domein			VIC 1	VIC 2	VIC 3
Uitkeringen sociale zaken			VIC 1	VIC 2	VIC 3
Voorzieningen			VIC 1	VIC 2	VIC 3
Algemene uitkering			VIC 1	VIC 2	VIC 3
Treasury			VIC 1	VIC 2	VIC 3

Bijlage 2 - Overzicht jaarlijkse audits buiten Auditplan

IT-audit

Jaarlijks wordt een interimcontrole uitgevoerd waarin het functioneren van de administratieve organisatie, de interne beheersing, de geautomatiseerde gegevensverwerking en het financieel beheer onderzocht worden. Onderdeel van deze interim controle is een IT-audit.

Het doel van deze werkzaamheden is om een actuele status van de beheersing omtrent de voor de jaarrekeningcontrole relevante systemen van de gemeente Deventer in kaart te brengen. De werkzaamheden van de accountant zien toe op het toetsen van de algemene IT beheersmaatregelen (IT General Controls) ten aanzien van de deelgebieden toegangsbeveiliging, wijzigingsbeheer en back up procedures voor de financiële systemen SAP, GWS Suite, Allegro en de besturingsystemen hiervan. De scope beperkt zich tot het vaststellen van opzet en bestaan van de beheersmaatregelen (en deels de werking). Hiermee kan de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking van de genoemde systemen worden vastgesteld.

Daarnaast richt men zich op de wijze waarop de gemeente zelf cyber risico's identificeert en welke maatregelen zijn getroffen voor de risico's die de accountant het meest relevant acht voor de jaarrekening.

De accountant laat de bevindingen gepaard gaan met concrete aanbevelingen van maatregelen die proportioneel zijn, passen binnen de gemeentelijke ambities ten aanzien van bedrijfsvoering en bovendien voldoende economisch rationeel zijn gezien vanuit nut en noodzaak.

Indien concrete aanbevelingen niet passen binnen de gemeentelijke ambities, maar aannemelijk te maken is door de accountant dat de ambities niet toereikend zijn, of anderszins de gemeenten de aanbevelingen niet kunnen verwerken, dient de accountant dit ook aan te geven. De boardletter wordt jaarlijks aangeboden aan het college van B&W, hooguit drie (3) weken na afronding van de interimcontrole.

ISO 9001/2015 certificering teams DOWR-i en BAD

ISO 9001 is een internationaal erkende norm op het gebied van kwaliteitsmanagement en geeft richtlijnen waaraan een goed kwaliteitsmanagementsysteem moet voldoen. ISO-9001 helpt de organisatie om bedrijfsprocessen te beheersen en te verbeteren. Een ISO 9001-certificaat is drie jaar geldig. In deze drie jaar vinden er tussentijdse audits plaats om te controleren of de organisatie nog steeds voldoet aan de eisen van de ISO 9001-norm.

ISO 9001 is dus een wereldwijd erkende norm met eisen op het gebied van kwaliteitsmanagement en daardoor een maatstaf voor transparantie en betrouwbaarheid in de dienstverlening. Met ISO 9001 kwaliteitsmanagement is continue verbetering van kwaliteit geborgd zodat steeds beter aan de behoeften van de klanten kan worden voldaan.

Wet Politiegegevens voor BOA's

Dit raakt een breed scala aan taakvelden van de gemeente zoals openbare ruimte, milieu, welzijn en infrastructuur, onderwijs, werk/inkomen/zorg, openbaar vervoer en generieke opsporing en raakte daarmee de leerplicht ambtenaar, sociaal rechercheur, opsporingsambtenaren (handhaving en toezicht, milieu, et cetera).

De Wpg-audit is een audit op de verwerkingsprocessen en -systemen bij onder andere een gemeente waarin strafrechtelijke gegevens worden verwerkt.

Deze wet is in 2019 ingegaan. De Wpg schrijft voor dat: "Twee jaren na inwerkingtreding van de wet, en vervolgens eenmaal in de vier jaren, laat de verwerkingsverantwoordelijke de uitvoering van de bij of krachtens de wet gegeven regels middels een privacy-audit controleren, op bij ministeriele regeling te bepalen wijze" (Besluit politiegegevens (Bpg), artikel 6:5 lid 1). In artikel 3 van de Regeling periodieke audits politiegegevens

staat dat de verwerking-verantwoordelijke zorg dient te dragen dat tenminste jaarlijks een interne audit plaatsvindt.

Uitvoering ENSIA IT-Audit 2023

De gemeente verantwoordt zich over informatiebeveiliging middels de ENSIA-systematiek. ENSIA staat voor Eenduidige Normatiek Single Information Audit en betekent eenmalige informatieverstrekking en eenmalige IT-audit. ENSIA streeft naar een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid. De focus ligt hierbij op de horizontale verantwoording: binnen de gemeente, met een belangrijke rol voor de gemeenteraad. ENSIA is een initiatief van de VNG en de ministeries van BZK, I&W en SZW.

ENSIA helpt gemeenten in één keer verantwoording af te leggen over informatieveiligheid, gebaseerd op de BIO. Met ENSIA sluit de verantwoording over informatieveiligheid aan op de P&C-cyclus van de gemeente. Hierdoor heeft het gemeentebestuur meer overzicht over de informatieveiligheid van hun gemeente en kan het beter sturen en verantwoording afleggen aan de gemeenteraad.

ENSIA structureert ook de verticale verantwoording richting de rijksoverheid, over de Basisregistratie Personen (BRP), Reisdocumenten, Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO) de Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWI) en de waardering onroerende zaken (WOZ). De verantwoording over de informatiebeveiliging komt in het jaarverslag tot uitdrukking in de Collegeverklaring Informatiebeveiliging. Met deze verklaring geeft het college aan in hoeverre de gemeente voldoet aan de afspraken die gemaakt zijn voor de ENSIA-verantwoording Informatiebeveiliging en welke verbetermaatregelen men treft. Met een college-verklaring aan de raad laat de gemeente zien dat zij informatiebeveiliging serieus neemt en het een onderdeel laat zijn van de ambities om informatie van haar inwoners adequaat te beschermen.

Jaarlijks (februari/maart) wordt door de ENSIA-coördinator een auditplan opgesteld en door de CISO vastgesteld. Dit auditplan beschrijft het auditproces en voor welke processen en informatiesystemen een audit uitgevoerd wordt. Deze kunnen door interne of externe auditors, of (in geval van technische audits) geautomatiseerd worden uitgevoerd. Audits en kwetsbaarheidsanalyses dienen een objectief oordeel te geven. In de rapportages worden ook de mogelijkheden tot verbetering uitgewerkt. De betreffende stukken moeten voor 1 mei 2023 aangeleverd worden bij Logius en de VNG via de ENSIA Tool.